

Oči Státní bezpečnosti

Námět: Petr Blažek

Produkce: A-NEWS s.r.o.

Počet dílů: 12

Stopáž: 26 minut

Skladba dílu: archivní materiály, rozhovory s historiky, sledovanými osobami, pamětníky, mapování míst sledování a jejich současné podoby

Hlavním tématem historického dokumentárního cyklu Oči Státní bezpečnosti jsou rekonstrukce sledovacích akcí Státní bezpečnosti včetně materiálů historických osobností, významných událostí a míst, které v období komunistického režimu pořídili jejich pracovníci.

Dokumentární cyklus divákovi České televize přiblíží nejen mýty opředenou „sledku“ Státní bezpečnosti a to včetně jejího vybavení, výcviku nebo kariér jejích zaměstnanců. Představí především činnost, kterou příslušníci Správy sledování Státní bezpečnosti, jak zní oficiální název tohoto útvaru komunistické tajné policie, na území tehdejší Československé socialistické republiky prováděli.

Současně se neomezí pouze striktně na činnost tohoto útvaru, ale ukáže i sledování osob, které režim považoval za nepřátelské, pomocí agentů (často přátel a blízkých sledovaných), odposlouchávání jejich telefonů, bytů i kontrolu a cenzuru pošty.

Cyklus bude tematicky rozdělen do dvanácti dílů, které budou mapovat vývoj a jednotlivé konkrétní akce Státní bezpečnosti – sledování konkrétních osob – neboli objektů, jak byli sledovači nazýváni.

Divák se seznámí s průběhem sledování disidentů, umělců, církevních představitelů, západních diplomatů a dalších osob, které tehdejší režim vyhodnotil jako nebezpečné do té míry, že musel vědět o každém kroku.

Cyklus představí i historii komunistické „sledky“, její strukturu, pravomoci, obsáhlou síť spolupracovníků, které při své práci využívala, techniku, kterou používala a v neposlední

řadě i takzvané opěrné body sledování. Tedy místa, kde si v civilních objektech, jako byly půdy obytných domů nebo kostelní věže, zřídila Státní bezpečnost skryté, stále pozorovatelné.

V jednotlivých dílech se objeví množství archivních materiálů, takže divák bude moci vidět záznamy ze sledování například Václava Havla, kardinála Tomáška nebo Jana Wericha.

V každém dílu se je zařazen jeden konkrétní příběh, člověka nebo lidí, na jejichž osudech se divákům přiblíží jak daná problematika, tak i to, jak totalitní policie zasahovala občanům Československa do jejich životů.

Jednotlivé díly

Díl 1.

Historický vývoj sledovacích útvarů Státní bezpečnosti od padesátých do osmdesátých let – organizace, úkoly, cíle sledování, samotní sledovači – příslušníci, spolupracovníci a náčelníci sledovacích útvarů – jejich kariérní postup, motivace, odměny, další osudy

Příběh: zakladatel a dlouholetý náčelník Správy sledování StB Antonín Kavan

Respondenti:

Petr Blažek, Radek Schovánek, František Stárek, Prokop Tomek

Díl 2.

Vybavení a technika pro sledování – kamery, fotoaparáty, kamufláž, oblečení, vozidla

Příběh: Vítězslav Vejražka

Respondenti:

Petr Blažek, Radek Schovánek, František Stárek, Prokop Tomek, Jerguš Sivoš

Díl 3.

Technika a taktika sledování v akcích – používané technické prostředky sledování, vozidla, maskování, spojení, jejich vývoj a zdokonalování, opěrné body

Příběh: Petr Uhl a Anna Šabatová – zachycení relace IV. správy SNB

Respondenti:

Petr Blažek, Radek Schovánek, František Stárek, Prokop Tomek, Anna Šabatová

Díl 4.

Výcvik, politická výchova příslušníků sledovacích útvarů, spolupráce s podobnými složkami komunistického bloku, stáže a školení v zahraničí

Příběh: Karlovy Vary Stasi, akce Kaktus

Respondenti:

Petr Blažek, Radek Schovánek, František Stárek, Prokop Tomek, Jerguš Sivoš

Díl 5.

Spolupráce se Zpravodajskou správou Generálního štábu a rozvědkou – cvičení, působení v jejich prospěch, odhalení dvojité agenty a krtci, jejich sledování, sledování exilu, Svědectví, Listy, dovoz literatury do ČSSR, působení v zahraničí

Příběh: příslušník ZS GŠ a Andor Šándor / Pavel Tigrid

Respondenti:

Petr Blažek, Radek Schovánek, František Stárek, Prokop Tomek, Jerguš Sivoš, Petr Pithart, Ivana Lefeuvre, Deborah Tigridová

Díl 6.

Využívání zpravodajské techniky – odposlechy bytů, telefonních stanic, instalace techniky, prověrka korespondence, pošta 120

Příběh: Václav Havel / Jiří Müller / Jiří Němec

Respondenti:

Petr Blažek, Radek Schovánek, František Stárek, Prokop Tomek, Jerguš Sivoš, Petr Pithart, Anna Šabatová, Jaroslav Hutka, Kamila Bendová, Daniel Kroupa

Díl 7.

Spolupracovníci sledovacích útvarů a trasová sledování – vytvoření systému sledování na Malé Straně, kamerové systémy, vytvoření trasového sledování v 70. letech, „dědkostroj“

Příběh: Václav Benda / spolupracovník IV. správy

Respondenti:

Petr Blažek, Radek Schovánek, František Stárek, Prokop Tomek, Jerguš Sivoš, Kamila Bendová

Díl 8.

Sledování disidentů – osmašedesátníci, Charta 77

Příběh: Jan Patočka a fotografie ze Slávie 1977

Respondenti:

Petr Blažek, Radek Schovánek, František Stárek, Prokop Tomek, Jerguš Sivoš, Jan Patočka, Martin Palouš, Daniel Kroupa, Ondřej Němec

Díl 9.

Sledování exulantů – sledování osob, které navštěvovaly jako exulanti ČSSR, natáčení filmu Miloše Formana Amadeus v Praze

Příběh: Miloš Forman / Daňa Horáková a Pavel Juráček /

Respondenti:

Petr Blažek, Radek Schovánek, František Stárek, Prokop Tomek

Díl 10.

Sledování západních diplomatů, novinářů a turistů – od vydávání víz až po pobyt v ČSSR, osoby spolupracující s StB mezi západními novináři

Příběhy: Timothy Garton Ash / Jolyon Naegele / diplomat

Respondenti:

Petr Blažek, Radek Schovánek, František Stárek, Prokop Tomek, Jerguš Sivoš, Pavel Bratinka, Timothy Garton Ash, Jolyon Naegele

Díl 11.

Sledování církví – sledování a působení na církevní představitele i na samotné věřící v ČSSR – vývoj od padesátých do osmdesátých let, kardinál Tomášek

Příběh: František Tomášek / Marie Rút Křížková

Respondenti:

Petr Blažek, Radek Schovánek, František Stárek, Prokop Tomek, Jerguš Sivoš, Tomáš Halík, Ester Janečková

Díl 12

Sledování undergroundu a samizdatu – sledování a působení na nezávislou kulturu – od hudebních kapel až po vydávání tvorbu videí a časopisů

Příběh: Ivan Martin Jirous / Akce Bojanovice / Zbyněk Fišer

Respondenti:

Petr Blažek, Radek Schovánek, František Stárek, Prokop Tomek, Jerguš Sivoš, Petr Pithart, Petr Placák, Martin C. Putna